

1. NI (640) cn i pt

cn (502), pt (138).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

I. Spójnik współrzędny zaprzeczony, wskazuje na stosunek łączny: i nie; non Vulg, PolAnt; nec Vulg, Cn; neque PolAnt, Cn; et PolAnt; ne, ne ... quidem Cn (502) :

A. Łączy składniki zdania pojedynczego (438) :

a. W zdaniu z orzeczeniem zaprzeczonym partykułą „nie” lub w podobnym równoważniku (352) :
Kret będąc ślep z przyrodzenia/ Nie ma łuchu ni woniania *BierEz* L4v, K2, Mv, Sv; *BierRozm* 23; *RejJóz* C4, Q4; *RejKup* g3, k2; *BielKom* D8v, E5, G5; Żadna cye plagá nye tknye ni myęfzkánya twego. *LubPs* V, D3; Iużby zyemiá nie miáá ognia ni wilgości/ Iákożby fie mnożyły nam ná niey żywności. *RejWiz* 152v, 116, 148, 157, 159, 162, 164v, 183v; *RejZwierz* 78; *BielKron* 124; *GrzegRóżn* Gv, O2; Trzeźwość pomierna y zdrowia przedłuża/ Mieřká ni cnoty márnie nie záđuża. *RejZwierz* 218, 224 [2 r.], 248, 251v, 269v; NYe wzywam tu Apollo ciebie z lutnią łtroyną/ Ni Muze z Helikonu was z wymową hoyną. *StryjWjaz* A3, Bv; *PaprPan* M2; A oná w grobie. Nie będzie iuż was nigdy potrzebować/ Ni pilno chować. *WisznTr* 17, 10, 17; *KochTarn* 78; *GórnTroas* 10; *GrabowSet* E3, I3v; *RybGęśli* C2v, C3; *KlonFlis* F4, G3v; *SzarzRyt* A2.

Połączenia: »... ni ... ani« (1): Nie tufzę by fie Ceres bárźiey zumieć miáá/ Gdy śliczney dziewki fwoiey vtrátę poznáá. Ni ci co Lukrecyey plákáli przed láty [!]/ Ani Thyzbes zginionej Pyramowej łtráty. *WisznTr* 13.

»... ani ... ni ... ani« (1): Nie onác to Chimerá ogniem dycháiąca/ Ani Scyllá/ ni Hidrá wiele głów máiąca Ani Sfinx *GrzegRóżn* O2.

»..., ... k temu, ni ... i« (1): A nic mu nie pomogli bogáci Zięćiowie/ Kroj k temu ni Kłiążętá y właśni łynowie. *WierKróc* A3.

»... ni ... ni« (3): *StryjWjaz* A3; *PaprPan* Cc3; Nie ma [...] Liśćia/ lás naygęścieyfy Ni kwiatów łáká/ ni źioł w ich hoyności/ Iák ia łmutkow/ źáłości/ Mam w nędnym łercu *GrabowSet* H4v.

αα. Łączy składniki niejednorodne formalnie (7) : Bo ich tu nie przyzywa ku obrzázaniu ni do zakonnych łpraw/ ále z gołá do mocney wiáry *LubPs* P4; Godności nie pátrzone ni ná łzáty celne. *StryjWjaz* C.

Połączenia: »ni ... abo« (1): Bo gdyby temu wierzył/ tedyby łobie inłzego Chriřtułá/ ni w ćiele ábo procź ćiáá nie zmyřł [!] *CzechEp* 344.

»ni ... ani« (1): Iuż nie ieźdź ni do ludzi áni ná biełiády *RejWiz* 44v.

»ni ... ni« (1): Rzekł Zenás/ niemam żadnego [ořłá]/ Ni náiąć ni przedáynego *BierEz* A4.

»... ni ... ni« (1): Nie piřzę tu Iowifzá iák fie sřłł Lábęciem/ Ni Wenery ogniftey/ s łwym łlepym dzieięciem. Ni iák Pluto o Iáblká on wziął Proferpinę *StryjWjaz* A3.

α. Łączy składniki przeciwstawne lub podobne, które wyłączają wszystkie możliwości lub możliwości krańcowe przedstawianego zakresu (290) : Nad nie nie masz [nie d]rořszego, Złota, ni skarbu ktorego. *BierRozm* 16; prořył abismi mi onim zamkom ktore tam we wloschech maczie. zadney krziwdi ny dziełkoczy czynicz niedopuszczáły *LibLeg* 10/67; *RejŁas* w. 5; *RejJóz* H4v; *RejKup* c4, p2v, q8; Nie day fie potráwami ni trunkiem włowić. *BielKom* C2; *LubPs* I2; On pocźátku ni końcá nigdy mieć nie

będzie *RejWiz* 52v; Gdyż fie ludzjom nie godzi/ á owlzem ni Bogu. *RejWiz* 169, 5, 18, 48, 48v, 51 (29); *RejZwierz* 17v; Nie pomożeć to żeś iest zacnego narodu/ Drabow niemalfz ni Zbroie/ nie dobedźiefz Grodu. *Prot* Bv, D, D3; *SienLek* Vuu3; *RejAp* 97v; Komża ni kápica prawdi podeprzeć nie mogą. *RejPos* 284 marg; Iest człowiek ftały by Cedrowe drzewo/ Nie nákrzywi fie wprawo ni ná lewo. *RejZwierc* 212v, 183, 212, 220, 228v, 242; *RejZwiercTrzec* Aaa2v; *MycPrz* I C4; *WierKróc* B3v; *StryjWjaz* C2; *CzechRozm* 157v; BYmći thu miał z ofobná káždego wylicząc/ Nie sftáloby mi czáfu ni pápiru pífac. *PaprPan* Gg, K3v, Dd2; *MWilcHist* D, D4; *KochSz* C4; Nie w wodź nas w pokuźzenie/ ná cieie ni ná dułzy *ArtKanc* M14v; *ZawJest* 13, 32; Iuż íczęście v nas nie ma domu ni gołpody *GórnTroas* 32, 11, 22, 27, 50, 63 [2 r.]; *GrabowSet* M4v, T2, X2v, Y2; *WyprPl* A2v; *KolakSzczeńś* Bv; *RybGęśli* C2v; (*nagl*) *Mieczylaw* III. Stary. (-) TEn w okrucieńtwie prowadził fwe íprawy, Nie ítrzegac práwá, ni Polłkiey vftawy. *KlonKr* Dv; Gdyż ia nigdy ná niebie ni ná źiemie tobie/ Nie wierzę być rownego *CzahTr* C3, C4v, E, F4; *GosłCast* 29; Byłci ízczodry Szkole/ Kościołowi. Nie dał ízarpác Kmiotkow ni Miefzczánow *RybWit* C2.

W szeregu wieloskładnikowym „ni” występuje przy ostatnim składniku (2): nie żaday co iest Bliźniego/ żony, sługi, wołu iego/ ni żadney włańności iego. *ArtKanc* M3; [*Miejska żona*] *Folwárkow* żadnych nie ma/ dobytka/ ni plátá. *BielRozm* 28.

Połączenia: »ni ... a« (1): A taka miał welbie Trffoge Ni o Boga To rzecz moge A o Ludzi o wífe niedbał *RejKup* bb6.

»ni ... ani; ani ... ni« (16;11): *RejJóz* D8, E8; *RejKup* g2, r2v, f2v, f8, T, t7v, x8v; Wyelki á nyeznośny fáłfz przeciw mnie twirdzili/ Ni Bogá áni ludzi w tym fie nye wftydzili. *LubPs* I3v, Xv marg; Gdyż ni pychá nádęta/ áni żadna zazdrość/ Nie zwiedzye ich cney myfli nigdy ná żadną złość. *RejWiz* 76v, 50v, 52, 103, 148v, 175v; *RejFig* Aa3; Nie ítráłzna mu áni śmierć/ ni fropi ítrách żadny *RejZwierz* 132, 102v, 121v; Tedy widząc to fryierká iego dziwowálá fie że ani Srebra ni Złothá nie miał *HistRzym* 62; *RejPos* 58v; *RejZwierc* 180, 249; *OstrEpit* A3v; *CzahTr* L4.

»... ani ... ni« (4): *RejKup* f3; *BielKronCies* Mmmm3; TEgo namniey síwy włos áni ftáre látá/ Od tego nie odwiodá ni żadna vtrátá *PaprPan* Y2; *PudłDydo* [B5]v.

»..., ... ni ... ani; ..., ... ani ... ni« (1;1): Nie naydzyełz v nas kreglow/ opilftwá/ ni dudy/ Ani oney rozmowy *RejWiz* 66; Nie niołá z łobá ítráwy/ mięłá wędzonego/ Ani iárzyny żadney/ ni chlebá fuchego. *KmitaSpit* A2v.

»ani ... ani ... ni« (3): IPS áni ieść/ áni pic/ ni z małpá żartowac Nie mogł *KmitaSpit* B3; *SzarzRyt* B [2 r.].

»... ni ... ani ... ani« (1): WOynę powiedzyeć myfli ferce moie/ Do ktorey mieczá nie trzeba/ ni zbroie. Ani páncerczow/ áni árkábuzow. *KochSz* A2.

»... ani ..., ..., ..., ... ni ... ani« (1): Nie požadałz Bliźniego twego/ domu, áni żony iego, sługi, dziewczki, wołu, ni osłá/ áni żadnego iego dobrá. *ArtKanc* M7.

»ani ... ani ... ani ... ni« (1): Iuż ani Bog ani prawa ani żadny zakon Nie po może ni żadny ítan kiedy uż ítraći írom *RejJóz* E8v.

»... ani ... ni ... ani ... ani« (1): Niepomoże tam rokieta Ani pieniedzy kalietá Ny złoto ani kamienie Any kołtowane odzienie *RejKup* O8.

»ni ... i« (1): mądry pan z Hytaki/ Ni w męśtwie y w rozumie nie był nigdy táki. *PaprPan* L.

»..., ... ni ..., ..., ... i« (1): Niebacziś też Stánu mego Od boga pomazanego Infuli ni Curwatory Płóczow/ Ornatów/ y Stuły *RejKup* bb7.

»ni ... ni« = *non ... nec Vulg; non ... et PolAnt; nec ... nec, nec ... neque Cn* (50): Niemyfliż o żadney Íprawie Ni o woynie ni o prawie *RejRozpr* E4; yłchbi nyemogl ny picz ny yelcz przełz nyey *LibMal* 1544/85v, 1544/89; *RejJóz* D5v; *RejKup* f3, p4v; Iuż czárt iáko związany nie będye miał mocy/ Nie pokuśi fie o cie ni wednie ni w nocy. *RejWiz* 135, 7v, 23v, 28, 58v, 63 (17); przeto że niemálfz ni człowieczká ni bydłátká w mieściech Iudkích *Leop Ier* 33/10; *RejZwierz* 40v, 77v, 108v, 132; *BibRadz Ier* 32/43; *Prot* B3, D, D2; *HistLan* Ev; *RejZwierc* 63v, 183; *StryjWjaz* B2; *StryjKron* 508; *KlonŻal* E4v; *KochTarn* 75; *GórnTroas* 52; *GosłCast* 47, 66; Inu mu nieprzerywa/ Ni kálfzem/ ni kichánien *KlonWor* 5; Nie zátzyma go domá ni láto/ ni źimá. *KlonWor* 52, 30, 50. Cf *Szeregi*.

»... ni ... ni« (7): *LubPs* hh3; Zadny s tych nic nie myfli o przyślzym żywocie/ Ni o sławie pocźciwey ni o żadney cnocie. *RejWiz* 77v, 38v, 116; *RejZwierz* 108; *RejPos* 130v; Gdzie Íprawiedliwoáć niemálfz tám przypadkow Ni żadnych dárow/ ni fáłfzywych świádkow. *RejZwierc* 212.

»..., ... ni ... ni« (2): Ale wy wyerni Páńscy nye dufaycye w złości/ W drapieńtwie ni w bogáctwie ni w żadney chytróści *LubPs* O6v [*idem*] *ArtKanc* Q11v.

»... ni ..., ..., ..., ... ni« (1): Gdyż nie słycháć rosterku/ nie słycháć ni zwády/ Fáłfzow/ żadnych chytróści/ podłtępkow/ ni zdrady. *RejWiz* 43.

»ni ... ni ... ani« = *non ... non ... non Vulg* (3): y prawie niezofłáwiáli w Ífraelu nic/ czym by fie żywić mieli/ ni owiec/ ni wołow/ áni osłow. *Leop Iudic* 6/4; *RejZwierc* 75v, 241v.

»..., ni ... ni ... ani« (1): Bo wierę do tey żadne nie pomogá bramy/ Ni perły ni láńcuchy áni żadne kramy. *RejWiz* 16.

»ni ... ni ... ni« (7): *LibMal* 1544/85v; nye dbam ni ocz yuż/ Ni o írebro ni o złoto ni o Topázyuś *LubPs* bb5; *RejWiz* 30v, 156v; iuż sílá będyelz miał przed onym chwałtem co ni koniczka ósieć/ ni drzeweczka w rękę wziáć/ ni zbroiczki ná fię włóżyć nie vmie. *RejZwierc* 113; *KlonŻal* C4; *GosłCast* 67.

»... ni ... ni ... ni« (1): Nie z tworzą cię Panem skárby/ Ni drogie ízarłatne farby/ Ni świetna w czubie Korona/ Ni w połowach złote groná. *RybGęśli* C3.

»ni ... ni ... ni ... ani« (1): ni wiári/ ni Íprawy/ ni nádzieie/ áni żadney ítałóści niemálfz *RejZwierc* 167.

»ni ... ni ... ni ... ani ... ni ... ani ... ani« (1): Widziłz ni śmierć/ ni pyorun/ ni Lew/ áni kámiień [...]. Ni Iálfzczorká/ áni Wąż/ áni wźyfcy Smocy/ Nie mogá nie vczynić/ bez they Bołkiey mocy. *RejWiz* 110v.

Szeregi: »ni brat, ni swat« (1): bo iuż tám nie będyelz miał ni brátá ni fwátá *RejZwierc* 17v.

»ni to, ni owo; ni ten, ni ow« = *nec hoc, nec illud Cn* (2;1): Przedfię ni tho ni owo żadnego nie rułzy *RejWiz* 121v, 175v; iż Rzeczpołpolitá nie ítráciłáby ni tego/ ni owego *GórnRozm* E3v.

b. W zdaniu z orzeczeniem nie zaprzeczonym partykułá „nie” lub w podobnym równowázniku (82) : Lecż my ielczże Párnáfkích gor ni zdroiow znamy *SkorWinsz* A3v; *RejWiz* 178.

Połączenia: »nie ... ni« (2): boć nie ná vrodzie/ Ićie męstwo zależy/ ni ná wielkiey brodzie. *RejZwierz* 26; *KochMuza* 27.

»nie ... ani ... ani ... ni« (1): A ty śliczna Errato/ weź do ręku złotą Cytrę/ á bądź gotowa wygráwać z ochotą/ Nie Marlowé zabáwy/ áni Oryzony Niebieskie fławic/ bijąc w swoie wdzięczne ftróny: Ani to/ iáki był dział/ w niebie między trzemi Potomki/ [...] Ni to/ przecz znikła Troiá *OstrEpit* A2v.

»nie ... ni ... ani« (1): Iuż nie oná twarz mégo/ ni oná poštáwá/ Ani oná beśpieczna/ y męzka rośpráwá *GórnTroas* 34.

α. Łączy składniki przeciwstawne lub podobne, które wyłączają wszystkie możliwości lub możliwości krańcowe przedstawianego zakresu (76) : *SeklPieś* 19v; A thák wiedz że ten Bog náłz ieft ták iftność dziwna/ [...] Ktorey żadny rozeznać ni zrozumieć może *RejWiz* 113v, 30; A práwo które ludziom od Bogá ieft dano/ Zadnym ogniem ni czálem będzie zepłowano. *ZawJeft* 36; O fynu toś podobny cnému oycu twému/ A nikt cnotą/ ni fercem mógl być rówien iemu. *GórnTroas* 35.

Połączenia: »ni ... ani; ani ... ni« (6;1): Bo to iuż gniew ni rozumem [!]/ ani fłowy odiyty *RejJóz* C4v, I7; *KwiatKsiąż* B2; IAko drzewo wśzelkie/ ktore fye ná Wiofnę niemiażdzy/ ni liścia áni owocu ná láto przynieśie *SienLek* 108; *ZawJeft* 34, 35; Koći leżą po ziemi/ tchorzow pełno rowy/ Ani máłpy pomogły/ ni rogáte fowy. *KmitaSpit* C5.

»ani ... ani ... ni« (2): Iuż áni brat áni fwałt ni rodzona ciotka/ Wfzytko tho áby wydrzeć drapye iáko kotká. *RejWiz* 94; *PudłFr* 32.

»ani ... ni ... ani ... ni« (1): Aniś ty miłtrz ni bákálarz/ Ani káplán ni gośpodarz *BielKom* A2v.

»nie ... ni« (5): Izech my nie fźpiegowie ni żadni łotrowie *RejJóz* O; *RejKup* aa5v; Boć pan nie z Dijámentu żadny ni z żelázá *RejZwierc* 249; *ZawJeft* 24; *GrabowSet* M3.

»ni... ni« (20): *RejRozpr* H3v; Iuż ni rady ni pomocy Iuż fyę wfśytko welbie kręczy. *RejKup* cc7v, f8, r7v, y7v; *RejWiz* 41, 83, 172v, 175; A fobie iákies czwarte Bożyfzcze zmyflili Dośyc ftráfzná potworę [...] Ni mowá ni vczynkiem fię pokázuiącą Być Bogiem *GrzegRóżn* O; *Prot* A4v; *RejAp* AA5v; *RejZwierc* 164, 212v; Lecz te [łaźnie] które do tąd zátrzymáło vżywánié ludzkie/ ni mieyfca/ ni włafności vtrácić fie zdadzá *Oczko* 3; *SkarŻywBog* 357; *MWilkHist* L; A wzdameś zły Káwálkátor/ ni Polfki ni Włofki. *NiemObr ktv*; *GórnTroas* 39; *GrabowSet* G.

»... ni ... ni« (1): Zadne fłowá/ ni trunki/ ni máści z áptęki [!] Nie przyimie ich ferce me *GosłCast* 48.

»ni ... ni ... ani też« (1): Ni miecz, ni wieze, áni też kiryfzy. Zbronić ich mogły, od okrutnych myfzy *KlonKr* B2v.

»ni ... ni ... ni ... ni« (2): *RejKup* g2v; Ten ni foli/ ni chlebá/ ni piwá/ ni winá/ Iedno kobyle mleko to v nich nowiná. *RejZwierc* 242v.

αα. Łączy składniki niejednorodne formalnie (3) :

Połączenia: »nie ... ni« (1): Zem nie ná burku w káczmie ni w kárty vtrácił *CzahTr* C3.

»ni ... ni« (1): Leży cáły dzyeń w bárłogu/ Ni do ludzi ni ku Bogu *BielKom* E8.

c. W zdaniu z orzeczeniem zaprzeczonym lub nie zaprzeczonym partykułą „nie” (w zależności od sensu) (4) :

Szereg: »ni z tego, ni z owego« = *bez przyczyny, nagle* (2): á zaráz pan do niego ni s tego/ ni z owego chęci nie będzie miał *Górndworz* M5v; ieden drugiemu od máthki náłáie/ fłow fzkárádych ni s tego/ ni z owego náłádzi *Górndworz* N2v.

B. *Łączy zdania składowe lub równoważniki w zdaniu złożonym* (64) :

a. *Zdania składowe z orzeczeniami zaprzeczonymi partyką „nie”* (2) : Przetni zyemię nápoły/ iuźci fie nie zgoi/ Ni fie lámá fwą mocą iuź nigdy nie fpoi. *RejWiz* 113.

α. *Łączy człony przeciwstawne, które wyłączają możliwości krańcowe przedstawianego zakresu* (1) : A nádoł theż nie może/ nie może ni wzgorę. *RejWiz* 108v.

b. *Pierwsze zdanie składowe z orzeczeniem zaprzeczonym partyką „nie”* (41) : *RejRozpr* B4; *RejKup* Pv; *Pátrzyfz* á nie widzifz nic/ ni włápic móželz *RejWiz* 112v, 111; *RejFig* Ccv, Ee3v; *RejZwierz* 27; *Nemo tibi vicio vertit*, *Nikt* cí nie ma/ niepoczyta/ ni przypifuye zá złe. *Mącz* 486a; *RejZwierz* 242; *CzechEp* 53; *Bo* ná mych górách złoto fye nie rodzi/ Ni w pułczéy Ieleń předkonogi chodzi. *PudlFr* 14, 4; *ArtKanc* L10; *Czas* łakomy nas požrze/ y zágubi/ Pan ábo fługá równo wftytkié lubi. *Smierć* nie dzieli nas/ ni oná przebiéra *Górntroas* 31, 11; *Okazałes* mi/ że nigdy bez ciebie/ Człowiek nie vmrze/ ni záchowa siebie *GrabowSet* R4, E4v, H4v, O, S; *Kiedy* vmrę nie piż mi tytułu infzego/ Ná grobie/ ni dokláday y fłowá iednego. *PudlDydo* [B5].

Połączenia: »... ani ... ni też« (1): *Pan* miły Iefus, ten mąż bogoflawiony nieodfzedł w radę fłofnikow fnimi złe wierząc, ani ftał na drodze grzełnych fnimi złe czyniąc. [...] *Nifiedział* też na ftołczu zarażonym złe nauczaiąc. *WróbŻołt* B.

»... ni też« (1): *Więcęy* [!] fynu miły iuź nie piy łez twoich/ Ni też fobie lekce vważay fłow moich. *WisznTr* 35.

αα. *Łączy zdania składowe niejednorodne formalnie* (1) : *Czego*śmy nie doznali ni day tego *Boże* *MycPrz* I C.

α. *Łączy człony przeciwstawne lub podobne, które wyłączają wszystkie możliwości lub możliwości krańcowe przedstawianego zakresu* (17) : *MurzNT* 96; *RejWiz* 97v; *RejZwierz* 219; *Wítał* pieczęci nierufzáiąc Ni kámieniá odwaláiąc. *MWilKHist* D, Hv; *Wyżeńmyfz* tę fzaránczą/ bo prozno chleb iedzą/ Nic nie robią/ ni radzą/ á w pokoju fiedzą. *BielSjem* 25; *ArtKanc* N2; *ZawJeft* 31; *Górntroas* 15, 20; *Bog* wieczny w prawdzie/ *Pan* wieku onego/ *Co* go nie począł czas ni fkończy iego *GrabowSet* Nv.

Połączenia: »ni ... ani« (1): *A* ták iuź tákí żadny co fie ták fpráwuie/ Iuź ni krzywdy nie czuie/ áni fie fráfuie. *RejWiz* 141v.

»... ni ... ani« (1): *Bo* tak niewiem ni rozumiem *Czo* fobą czynić ani wiem. *RejKup* f2.

»ni ... ni« (1): *Bowiem* człowiek leniwy leży/ fiedzi/ ftoi: Ni fię ludzi nie wftydzi/ ni fię *Bogá* *boi*. *KlonWor* 33.

»... ni ... ni« (1): *Nie* dzwoniłciem ia támara nic/ ni kropił/ ni kadził *RejWiz* 181v.

c. *Zdania składowe z orzeczeniami nie zaprzeczonymi partyką „nie” lub podobne równoważniki* (21) : *ZawJeft* 42, 45; *Więc* iesli z niebá nam co vżyczono *Dobrego*/ zá grzbiet ono *Nie* bacząc zarzucamy/ Ni winney *Pánu* dzięki odnalzamy. *RybGęśli* Dv.

Połączenia: »ani ... ni« (1): Ani płaż gdyć Fortuná twarz iáfną pokaże/ Ni fię moſtem kładź gdy cię niepogodá fkarze. *RybGęſli C*.

»ani ... ni ... ani« (1): Kryłztow tego áni chce niby temu ſproſtał/ Ani mu też dopuſci náturá pocźciwa *PaprPan Pv*.

»ni ... ni« (1): Niepewnaſ Fortunó/ bez oczu/ bez wiary/ Ni tym co ie złoćiſz wieczne fá twe dary/ Ni raz opuſzczonych zábaczałz bez miary *RybGęſli Bv*.

a. Łączy człony przeciwstawne lub podobne, ktore wylączają wszystkie możliwości lub możliwości krańcowe przedstawianego zakresu (14) : Których wzgárdą ludzie máią Teráznieyſzy: ni poznáią Przyſzli. *ZawJeft 46*.

Połączenia: »ani ... ni; ni ... ani« (4;1): A naprzod ná piekárzá wſtał/ Rzekąc/ zleſ kołacž wdziáał: Niſ opieprzył áni o miedził *BierEz D3*; *LudWieſ B5v*; *SapEpit A2*; Ani fię ludzi wſtydži/ ni fię Bogá boi *KlonWor 58*; *PudłDydo B3v*.

»ni ... ni« = *neque ... neque PolAnt* (2): Regeltr ni widzi ni flyſy Co chceſz to tám weń napiſy *RejRozpr D*; *BudNT Matth 22/30*.

»ni ... ni ... ni ... ani« (1): Ni oczy widzieć/ ni wſzy chcą ſłyſzeć/ Ni wſtá mówić/ áni nozdrze dyſzeć *RybGęſli D*.

»ni ... też« (1): Ni was [*Parki*] wdzięczne *Mufae* pieſniami vkoią/ Vtrapieni was też prozno łzami poią. *KlonŻal Dv*.

II. *Partykuła wzmacniająca przeczenie: nawet nie; ne, nec, ne ... quidem Cn* (138) :

a. *W zdaniu z orzeczeniem zaprzeczonym partykułą „nie” lub orzecznikiem z przedrostkiem „nie” (lub w podobnym równoważniku)* (85) : *MetrKor 61/35v*; y ten Czermienſky nie boy sye ny ſtaroſti a nykogo też nieſlucha *LibLeg 11/61*; *RejJóz F6*; Niemożeſ tam ni na kroku Odłóžicz pirwſſego roku *RejKup f3*; Ieden był Zoroáſtes/ á Tales był drugi/ Obádwa Philozophi/ á niemáľz ni ſługi. *RejWiz 126v*; Trzy látá ni kropiá dzdzu ná nie nie vpádłá *RejWiz 181v, 14*; *RejFig Aa5*; *SienLek 43*; *BielSat E*; A iefli ná nim [*drzewku*] owoc iáki vrofcie/ áliżci go kiymi wnet otłuka/ że ni liſtku ná nim nie zoſtánie ná žimę *RejZwierc 21v, 21v, 59v*; *BielRozm 33*; *ZawJeft 30*.

Wyrażenia: »ni jeden« = *žaden, nikt* (20): botz ia nie nayduię wnim ni iedné winy/ o ktorą by był doſtoien ſmierci. *OpecŻyw 130, 120v, 121v, [123]v, 125v, 130v, 131, 149v*; *MurzNT 3v*; pobił Awſzáłom wſzytki ſyny krolewſkie/ á nie zoltał z nich (ni ieden [*et non remansit ex eis unus*].) *BudBib 2.Reg 13/30, b3, Deut 29/26, Is 14/31, 34/16*; *BudNT przedm c6v, Act 8/16*; ſędžia [...] ni iedney ſtronie niech niebędzie przychylnieyſzy [*neutri partium faveat*] *ModrzBaz 87v, 89v, 113*; *SkarŻyw 56*.

»ni kaſka (a. kęsa)« = *nic, wedle* (31): *BierEz R3v*; *MurzNT 3v*; Siedzi zwieſiwſzy głowę by ná wiofnę gałká/ Gdy iá owo podfkuba/ nie wesoł ni kałká. *RejWiz 70v, 105, 130, 146*; thák że przed wyelkim ſtráchem/ ni kęłá we mnie mocy niemáľz [*nec modica est in me virtus*] *Leop 4.Esdr 12/5*; *OrzList h, i2*; *RejZwierc 41, 126, 129v*; Ale nas to nikałká nie ruľza piľmo *OrzQuin Z2v, C*; *Prot B2*; czo nikałká ku prawdzie niepodobno. *GórnDworz Q8v, B3, B3v, G2, I8v, S*; *RejPos Ooo6*; *RejZwierc 93v*; *Oczko 19v, 22, 27v, 28*; *PudłFr [3], 6, 42*; *ActReg 169*.

»ni prachty« = *nic, wcale* (1): ále bogoboynoſć/ wtćiwoáć/ wſtyd ich wſzyſtek zgáľnáľ w nas/ niemamy go w ſobie ni prachty. *OrzRozm M4*.

»ni skierki« = *nic, wcale* (1): a on niemiał niłkierki ducha świętego *MurzHist* Q.

»ni słow(k)a« = *verbum nullum Cn* (12): *OpecŻyw* 54v, 113v, 121v, 125v, 130v; *RejJóz* E2v; *RejKup* Hv, z7v; Nie odpowiedział mu ná to lud Iíráelſki ni ſłowá [*Et non respondit ei populus verbum*]. *Leop* 3.Reg 18/21; wízák wiefz że ia nie vmiem po Lácínie ni ſłowká. *RejZwierc* 27v; *BudBib* Ios 8/35; Lecz o Ewángelickim koſciele niewidomym ni ſłowka nie ſłyſzemy. *WujNT* 443.

»ni szczátka« = *nic* (1): Y porázili go/ y ſyny iego/ y wízytek lud iego/ áłz po nim ni ſzczátká nie zoſtáło [*adeoque non remansit ei superstes*] *BudBib* Num 21/35.

»ni trochy (a. troszki)« = *nic, wcale* (6): Bo ty twe pletliwe Foſky Snać nicz niewazą nj troſky *RejKup* aa6; Niemałs wniem oznoty nj trochy *RejKup* dd5v, d7v, q4v; *RejWiz* 56; Pátrz ná owy kuropłofzki/ Gdzie nie máłz ſtátku ni troſzki *RejZwierc* 231.

»ni znaczk« = *ni śladu* (1): áno ni znáčzku namnieyſzego nie máłz onych ták roſkoſznych roſkoſzy iego. *RejPos* 126v.

b. *W zdaniu z orzeczeniem nie zaprzeczonym partykułą „nie” lub w podobnym równoważniku (53)* : Zać tám máło krotofile Ni by ſie nálluchał mile Wozny woła/ ſędzia zdawa Drugi w wiązanie zeznawa *RejRozpr* Fv; *RejWiz* 153; Nieſtetyſz iáko vćieka Szczęſcie/ ni wieczorá czeka *ZawJeft* 28, 28; Okrutny požarł płomién/ ni tyle zoſtáło/ Coby tę troſzkę ciála do ſiebie zchowáło. *GórnTroas* 36; Tám wodne ptáſtwo ma ſwoie noclegi/ Przy rogożinie okrywa więc brzegi/ A przy ſitowiu y przy gęłtey trzcínie Ni ſię przeminie. *KlonFlis* B4v, C.

Fraza: »ni ſię ſniło« (1): A co Potym przypáſć ma/ o tym ſie ni ſniło. *RejWiz* 184v.

Zwroty: »ni (ſię) obaczyć« (9): *RejPs* 134v; A drugi ni obaczy gdzye go ſzczęſcie potka *RejWiz* 130, 28v, 48v, 112v, 141; *RejZwierc* 105v; A oto biała s tyłu przyſkoczyła/ Murzynkę ſcięła/ ni ſie obaczyła. *KochSz* B4v; Ni ſię obaczyłz kiedy domá będziefz *KlonFlis* H4.

»ni ſłychać« (1): Z przodku więcz o tym pobaiá A potym więcz ni ſlichaiá *RejJóz* D.

»ni widać« (1): Kiedyſ go do nas poſłał. nichmy go widali Lecz gdy nam powiedziano/ wízędychmy ſzukali *RejJóz* B5.

»ni wspominać« (1): Inſzich nieporządkow ni wípominam dla przedłużenia. *PaprUp* H.

»ni (sam) (w)zwiedzieć« (23): *RejPs* 75v; *RejRozpr* I; Bowyem ni łami zwyedzą kyedy w pyekło wpádną *LubPs* Pv; O wa iż żaden ni wzwie iáko prętko zginie *RejWiz* 22; Potym ni wzwie gdy zginie nieborak vbogi. *RejWiz* 54v, 14, 28v, 53v, 100v, 126 (13); Tákte záwždy ná wzaiem/ czárt iwáná goni/ A obádwá ni wzwiedzą/ kiedy będą w toni. *RejZwierc* 125, 56, 128v; *RejAp* 199v; *RejZwierc* B4, 229v, 239v.

»ni zrozumieć« (1): Lezyemy przedfię pod ſieć iáko do plew ſwinie/ A żaden ni zrozumie iáko márnie ginie. *RejWiz* 104.

Wyrażenia: »ni káſka« = *nic, wcale* (2): *RejZwierc* 95v; Nlewiém co ſye zda komu: mnie ni káſká k rzeczy/ Kiedy kto obietnice dworſkié ma ná pieczy. *PudłFr* 49.

»ni pamiátka« (1): To iuż proſty nedznik wierzy. Iż wíytko ſgladzy do ſczátka A o onem ny pamiátka. Aby to grzeznemu zyawył Czo pan przes ſwa mękę ſprawył. *RejKup* n2.

»ni słow(ecz)ka« (3): *WujJud* 200v; ALboś lye był zápómniał/ kiedym ci nápifał/ Którego džísiay świętá? boś mi ták odpifał: Snać moiégo Pátroná: dáléy niłłoweczka. *PudłFr* 14; ón ná to ni łłówka *PudłFr* 14.

»ni troszki« = *nic, wcale* (2): A to niepotrzebne folky A po nich tu nić nitrołky. *RejKup* h8; Nadobnyć będzyc Káfztan álbo Orzech włółki/ A kiedy gi rozłupiłz áli w nim ni trołzki. *RejWiz* 91.

»ni znaczek« = *ni śladu* (1): Nalezlichmy y łukienkę [...] Rozdrapaną roskrwawioną a iego ni znaczek A tak ci nam marnie zginął nędzny nieboraczek *RejJóz* O6v.

Cf **ANI, NIBY**

ZZa